

Arbetsmarknadsdepartementet

Sammanställning remissvar ILO:s rapport IV (1) om lärlingsutbildningar

Svenska ILO-kommittén har av Arbetsmarknadsdepartementet mottagit ILO-rapporten *Quality apprenticeships*. Rapporten har utarbetats inför den andra standardsättande diskussionen om lärlingsutbildningar som står på dagordningen för Internationella arbetskonferensen 2023. Rapporten innehåller ett utkast till rekommendation om lärlingsutbildningar. En länk till rapporten finns på följande länk.

https://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/111/reports/reports-to-the-conference/WCMS_853496/lang--en/index.htm

ILO-kommittén har remitterat ärendet till Arbetsförmedlingen, Arbetsgivarverket, Arbetsmiljöverket, Centrala studiestödsnämnden, Diskrimineringsombudsmannen, Försäkringskassan, Skolverket, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Regioner, Landsorganisationen i Sverige, Sveriges Akademikers Centralorganisation och Tjänstemännens Centralorganisation. Samtliga har inkommit med svar.

Arbetsförmedlingen anger att myndigheten inte har några synpunkter på ändringar och tillägg men att förslaget bör främja arbetsmarknadens framtida kompetensbehov.

Arbetsgivarverket anger att myndigheten begränsar sitt yttrande till att avse frågor av arbetsgivarpolitisk karaktär och att myndigheten inte har några synpunkter på förslagen.

Arbetsmiljöverket anger att myndigheten har granskat förslaget ur arbetsmiljösynpunkt. Myndigheten har inga synpunkter på ändringsförslagen, men vill peka på vikten av att lärlingar, oavsett ålder eller i vilken sektor av samhället de verkar, omfattas av arbetsmiljöregler som förebygger och skyddar från olyckor, ohälsa

och död. Enligt myndigheten innebär det bland annat att ansvaret för arbetsmiljön och hur arbetsmiljöuppgifter fördelas behöver vara tydligt reglerat när lärlingar anlitas och utbildas. Vidare anger myndigheten att det är viktigt att arbetsmiljöreglerna anpassar skyddsnivån med hänsyn till lärlingens ålder, erfarenhet och mognad.

Centrala studiestödsnämnden anger att myndigheten inte har några synpunkter på det remitterade utkastet till rapport eller på de kommentarer/underlag till svar på de frågor som ställs i rapporten.

Diskrimineringsombudsmannen anger att myndigheten utifrån sitt uppdrag inte har några synpunkter.

Försäkringskassan anger att myndigheten begränsar sitt yttrande till det som berör myndighetens verksamhet. Försäkringskassans bedömning är att Sverige uppfyller de föreslagna rekommendationerna om att lärlingar ska omfattas av socialförsäkringssystemet (punkt 13 i utkastet till rekommendation om lärlingsutbildningar) och har därför inga invändningar mot förslaget.

Skolverket anger att myndigheten inte har några synpunkter på förslaget.

Svenskt Näringsliv har synpunkter på några specifika delar av utkastet till rekommendation som behandlas i följande punkter i rapporten:

Punkt 19: Svenskt Näringsliv välkomnar ändringen avseende ”can lead to further opportunities for decent work”.

Punkt 20: Svenskt Näringsliv anser att termen ”for all” definitionsmässigt är för vid i kontexten avseende lärlingar och anser därför att termen inte bör infogas i stycket.

Punkt 21: Svenskt Näringsliv delar arbetsbyråns uppfattning att det blir en duplicering i preambeln och föreslår att texten i para 4 och 8 arbetas samman.

Punkt 22: Svenskt Näringsliv föredrar att termen ”job creation” behålls i stället för ”employment creation”.

Punkt 54: Svenskt Näringsliv anser att det är viktigt att texten innehåller en referens som öppnar för nationell anpassning och föredrar ”having regard to national circumstances” framför ”in accordance with national laws”. Om den senare termen tillämpas behöver den enligt organisationen utformas som ”in accordance with

national laws and circumstances”, eftersom exempelvis kollektivavtal är ett viktigt regleringsinstrument i Sverige.

Punkt 55: Svenskt Näringsliv anser att para 12 kan tas bort mot bakgrund av de skäl som arbetsbyrån anger.

Sveriges Kommuner och Regioner avstår från att lämna synpunkter.

Landsorganisationen i Sverige, Sveriges Akademikers Centralorganisation och Tjänstemännens Centralorganisation har lämnat synpunkter på vissa delar av förslaget till rekommendation och i direkt anslutning till de olika punkterna i rapporten som behandlar respektive del. Synpunkterna har lämnats på engelska. De återges här i korthet:

Punkt 16: We believe that full clarity would be achieved if the text mentions “public authority or institution”.

Punkt 19: We agree.

Punkt 20: We agree with the insertion.

Punkt 21: We agree with the merge.

Punkt 22: We agree.

Punkt 24: Reading the initial definitions of apprenticeships and traineeships, one would understand that the differentiating factor between the two was the provision of off-the-job training. The poorly defined terms caused confusion to constituents and ultimately played a role in some governments disagreeing with the inclusion of traineeships in the instrument. The Office now suggests the ejection of “off-the-job training” from the definition of apprenticeships. We argue that off-the-job training has been understood as essential at the first-year discussion by the workers’ and employers’ groups and several governments. As this is a complicated issue, we strongly believe that there should be no change in the definition at this stage, and that the constituents should be given an opportunity to explain their arguments and potential alternative wordings to the definition at the ILC 2023.

Punkt 25: Qualified assessors are certainly qualified professionals, but it is not necessary that the other way around is always true. An assessor is someone who (a) has the skills to assess and grade a qualification, and identify gaps in learning, and (b) masters the appropriate assessment methods. We believe that there should be no change in the term. National practice will be strict or lax but the ILO Recommendation should be setting a high standard.

- Punkt 27: We agree with the addition.
- Punkt 29: We agree with the suggested change.
- Punkt 32: We agree with the suggested changes.
- Punkt 32: We agree with the suggested change.
- Punkt 33: We agree with the suggested changes.
- Punkt 35: We believe that full clarity would be achieved if the text mentions “public authority or institution”.
- Punkt 36: We agree with the suggested changes.
- Punkt 39: We agree with the suggested change.
- Punkt 41: We agree with the suggested change.
- Punkt 44: We agree with the suggested change.
- Punkt 45: On (h) we support that “encouraging” should be replaced by “allowing” rather than “facilitating”. We agree with the second suggested change.
- Punkt 49: We agree with the suggested change.
- Punkt 50: We suggest the following wording: “ensure that all have access to procedures that assess and recognize prior learning, including when acquired in the informal economy”.
- Punkt 51: We suggest more specific language, for this insertion: “Support the upgrading of working conditions, apprentice protections, and training quality in apprenticeships undertaken in the informal economy”.
- Punkt 53: We agree with the suggested change.

Punkt 54: We agree with the suggested change. The expression “In accordance with national laws” is superfluous as it mentions the obvious: that the means by which states implements ILO instruments is national law. By nature, ILO Recommendations are non-binding and their purpose is to inspire actions for better regulatory frameworks and practice, in this case on Apprenticeships. References to national law could be used at the national level to argue that ILO instruments are applicable only when they are in line with existing law. By maintaining the reference to national law, the Committee would undermine legislative and institutional change required to achieve better apprenticeships, as advised by this recommendation. We argue that the reference to “national circumstances” is also redundant. It is, however, preferable. For us this is a red line issue.

Punkt 55: We disagree with the suggested change. We believe that para 13, which lays out apprentice protections should be preceded by a para reminding that these protections are granted as a continuation of the obligation to respect, promote and realize the ILO Fundamental Principles and Rights at Work.

Sekretariatet genom

Charlott Sjögren
Sekreterare Svenska ILO-kommittén

E-post: a.ilo-kommitten@regeringskansliet.se